

Γιώργος Αθανασιάδης → Δικηγόρος, Θεατρικός Συγγραφέας → e-mail: athanasiadis.g@hotmail.com

ΠΕΡΙ ΝΟΜΩΝ & ΕΛΛΗΝΩΝ ΖΩΗΣ

Ειρεσιώνη... το εορταστικό δέντρο της αρχαίας Αθήνας

Και τα χρόνια περνούν και οι αιώνες περνούν και οι χιλιετρίδες περνούν... Πολλά πράγματα στον πλανήτη αυτόν που έχουν σχέση με την ανθρώπινη δραστηριότητα φαίνεται ότι μέσα από το διάβα των αιώνων δεν αλλάζουν εννοιολογικά αλλά αλλάζουν ίσως οπικά ή σημειολογικά ίσως. Και επειδή οι αερολογίες δεν είναι τίποτε περισσότερο από «έπεια πτερόεντα» για τον λόγο αυτό ας συγκεκριμενοποιήσω περισσότερο.

Το έθιμο του στολισμού του δέντρου την περίοδο αυτή του έτους δηλαδή την περίοδο του χειμερινού πλιοστασίου στο βόρειο ημισφαίριο από όπου ήρθε και στο νότιο το έθιμο, όσον αφορά εμάς τους Έλληνες, χάνεται στα βάθη της ιστορίας. Ανάγεται ο δενδροστολισμός, στο έθιμο της Ειρεσιώνης (από το έριο ή το ρήμα είρω=ζητιανεύω). Η Ειρεσιώνη ήταν κλαδί ελιάς ή δάφνης τυλισμένο με μαλλιά (έρια). Πάνω της κρεμούσαν παντός είδους από τους καρπούς της γής, ως δύλωση του τέλους της περιόδου της αφορίας και τα παιδιά εκεί την περίοδο μέχρι και την 25 Δεκεμβρίου που εορτάζονταν η μέρα του Φωτός, του θεού Ηλίου – Απόλλωνα, την περιέφεραν στην πόλη. Καθώς την περιέφεραν της Ειρεσιώνης, τραγουδούσαν τα «κάλαντα»:

Ειρεσιώνη σύκα φέρει

και πίονας άρτους και μέλι εν κοτύλῃ

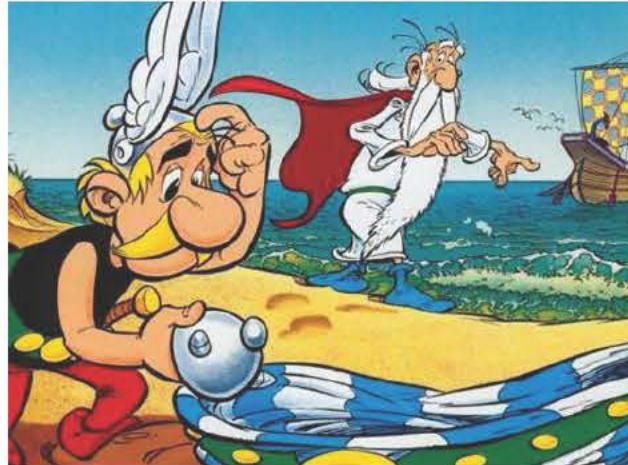
Και έλαιοναν αψήσασθαι

και κύλικ' εύζωρον, ως αν μεθύουσι καθεύδη.

(Η Ειρεσιώνη φέρνει σύκα και ψωμί αφράτο, και βάζει στα βάζα μέλι και λάδι ν' αλειφθείτε, κι ένα κύπελλο γλυκό κρασί να πιείτε και να αποκοιμηθείτε)

Άλλη αναφορά μπορεί να γίνει και στον βακχικό «θύρσο», το γνωστό ραβδί των Διονυσιακών τελετών, με μαγικές ιδιότητες, στολισμένο με κισσό και φύλλα αμπελιού.

Περαιτέρω όσον αφορά την διά των δέντρων απόδοση λατρείας σε θεούς κατά την αρχαιότητα είναι απαραίτητο να αναφερθούμε στους αρχαίους Κέλτες Δρυΐδες, οι οποίοι και πήραν το όνομα τους από την βελανιδιά (δρύς) και ήταν ιερείς και φιλόσοφοι σε όλη σχεδόν την Δυτική Ευρώπη μέχρι την εξαφάνιση τους από τους Ρωμαίους. Οι Δρυΐδες κατοικούσαν στους Κελτικούς πληθυσμούς των νήσων της Βρεττανίας, πρίν την κατάκτηση τους από τους Ρωμαίους και επέκεινα από τους Σάξο-

νες καθώς επίσης και σε όλη τη Γαλατία (σημερινή Γαλλία) οι οποίοι μάλιστα προέβαλαν και την σθεναρότατη αντίσταση στις Ρωμαϊκές λεγεώνες.

Η πρώτη αναφορά στους Δρυΐδες μάλιστα και στην λατρεία της Βελανιδιάς (Δρυός) γίνεται από τους Ρωμαίους και συγκεκριμένα από τον (διο τον Ιούλιο Καίσαρα, στο έργο του *Commentarii de Bello Gallico* (Σχόλια περί του Γαλατικού Πολέμου)). Εν συνεχείᾳ και άλλοι Έλληνες και Ρωμαίοι συγγραφείς αναφέρονται εκτενώς σε διάφορα έργα του στους Δρυΐδες και τελικά όμως Μετά την εισβολή της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας στη Γαλατία, ο δρυΐδισμός καταστάθηκε από τη ρωμαϊκή κυβέρνηση των αυτοκρατόρων του πρώτου αιώνα Τιβέριο και Κλαύδιο και εξαφανίστηκε από τα γραπτά μνημεία μέχρι το δεύτερο αιώνα....

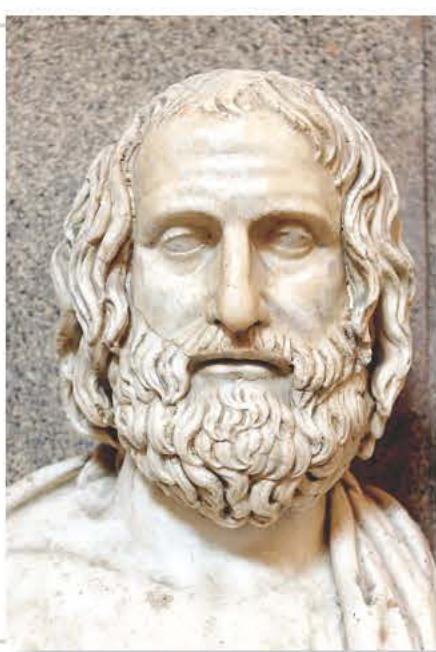
Περαιτέρω ο Τάκιτος αναφέρει ότι η καταστολή του Δρυΐδισμού είχε αρχίσει ήδη το 61 πΧ στα Βρεττανικά νησιά. Αργότερα τον μεσαίωνα στην εκχριστιανισμένη Ιρλανδία αναφέρονται οι Δρυΐδες ως μάγοι ή δαιμονικές δυνάμεις, όπως άλλωστε όλοι οι ιερείς και οι μεγάλοι φιλόσοφοι της αρχαιότητας. Οι Κέλτες λοιπόν την περίοδο αυτή της αναγέννησης και επιστροφής του φωτός μετά το χειμερινό πλιοστάσιο, φρόντιζαν να στολίσουν βελανιδιές με καρπούς και άλλα καλά της εποχής για να εορτάσουν την επιστροφή στη γή τους του Θεού Απόλλωνα – Ηλίου και του φωτός που σιγά σιγά θα επανέφερε τη ζωή και την καρποφορία στη βόρεια παγωμένη γή τους. Αξίζει να σημειωθεί ότι την περίοδο του χειμώνα στην Ελλάδα, δηλαδή από την 15η Δεκεμβρίου μέχρι και την 15η Μαρτίου θεωρείτο ότι και ο ίδιος ο θεός Απόλλων, έλειπε από το Μα-

ντείο των Δελφών και δεν χρησιμοδοτούσε αλλά παρέμενε εκεί ο Διόνυσος ως αντικαταστάτης. Ο Απόλλων Ανέσπερον Φώς – Ηλίος μετακινούνταν στη γή των Υπερβορείων, όπου είλκε και την καταγωγή από την γιαγιά του τη Φοίβη από όπου και το προσωνύμιο Φοίβος. Επομένως αυτό ακριβώς το γεγονός εορτάζονταν με στολισμό των δέντρων στις περιοχές εκείνες κατά την αρχαιότητα.

Και όλα αυτά τα έκαναν οι Κέλτες, απόγονοι του Κέλτη, υιού του Ηρακλή και της νύμφης Γαλάτειας και αδελφός του Γαλάτη. Τα δύο παιδιά αυτά του Ηρακλή είναι οι προπάτορες Κελτών και Γαλατών πρώτα στην Ιρλανδία και Βρεττανία και εν συνεχείᾳ στη Γαλλία και τελικά επεκτάθησαν σε όλη τη Δυτική και Βορειοδυτική Ευρώπη, πέρα από τα όρια του τότε γνωστού Ελληνορωμαϊκού κόσμου. Φαίνεται ότι τελικά οι Κέλτες ήταν ομάδα ανθρώπων αποτελούμενη από πολιτισμικά συγγενικούς λαούς κυρίως Γαλάτες – Ιθηρες – Βρεττανούς – Τεύτονες και Κίμβρους.

Οπως προείπα για τους Δρυΐδες ήταν ιερείς, φιλόσοφοι ενώ παράλληλα νομοθετούσαν και απένειμαν δικαιοσύνη. Εν τω μεταξύ η βελανιδιά υπήρξε το ιερό δέντρο των ελληνικών βασιλικών οίκων της Μακεδονίας, γεγονός ιστορικά και αρχαιολογικά αποδεδειγμένο, ειδικότερα μετά την ανασκαφή των βασιλικών τάφων της Βεργίνας με τα περίφημα ολόχρυσα βασιλικά διαδήματα. Συνεπώς θα πρέπει να θεωρηθεί ότι δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι οι Δρυΐδες πήραν το όνομα τους από το ιερό δέντρο που ήταν ιερό από τη βάθη της αρχαιότητας. Σημαντικό στοιχείο για την ενίσχυση της άποψης αυτής είναι η προφητική χρησιμοδοτούσα και ομιλούσα βελανιδιά του αρχαίου μαντείου της Δωδώνης, του αρχαιότερου μαντείου στον κόσμο. Το μαντείο βρίσκεται στην Ήπειρο, λίγο έξω από τα Ιωάννινα και έχει και αρχαίο θέατρο και ήταν αφερωμένη στον ίδιο τον Θέο Δία.

Εν συνεχείᾳ με την εξάπλωση του Χριστιανισμού το πανάρχαιο έθιμο συνδέθηκε με τη γέννηση του νέου Θεού του Χριστού φωτός και μεταφέρθηκε ως τις μέρες μας. Εξαπλώθηκε δια του στολισμού του ελάτου από τους Γερμανούς στην Ευρώπη και φυσικά και διαμέσου της χριστιανικής Ελλάδας του Θωναρα σε όλο τον χριστιανικό κόσμο της Ανατολής, πλέον του Δύσης.

Learn Greek through the texts of Ancient Greek theatrical works

Neos Kýndos ekmádnon Νέας Ελληνικής Φλίνων

Θα θέλατε ποτέ να βελτιώσετε τα Ελληνικά μέσα από τη μελέτη και την σπουδή των έργων των μεγάλων τραγικών ποιητών μας όπως του Ευρυπίδη ή του Σοφοκλή ή και άλλων; Θα θέλατε να μπείτε στο μαγικό κόσμο του θεάτρου και να πάρετε τις απαντήσεις σε πολλά από τα θέματα που σας απασχολούν, απελευθερώνοντας τον συναισθηματικό σας κόσμο;

Αυτή είναι η μεγάλη ευκαιρία να ανακαλύψετε το έργο των Ελλήνων θεατρικών συγγραφέων της αρχαιότητας αλλά και σύγχρονων σε μικρές ομάδες διδασκαλίας.

Θέσεις περιορισμένες. Διάρκεια μαθημάτων: Μία ώρα την εβδομάδα

Εναρξη Μαθημάτων: 14 Νοεμβρίου 2017 στις 7:30 μμ | Τοποθεσία : 837 New Canterbury Rd Dulwich Hill NSW 2131

Κόστος κάθε μαθήματος: \$ 25 για κάθε άτομο.

Διάρκεια πρώτης περιόδου μαθημάτων περίπου 28 εβδομάδες.

Διδασκαλία: Γιώργος Αθανασιάδης (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης)

Call now 0400436079 or 0421969172

Εγγραφές και παρακολουθήσεις μαθημάτων και μετά την έναρξη. Αναγκαίες περιοδικές επαναλήψεις της διδασκαλίας ύλης.

Θα δίδονται εργασίες και τέστ για όλους τους μαθητές.